Kriminālprocess Nr.12030000314
Lieta K31-438-14/4

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Rīgā 2014.gada 2.oktobrī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese D.Treija,
piedaloties prokurorei G.Ķapsnai,

iztiesāja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā

/pers. D/, personas kods /personas kods/,

apsūdzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Tiesa

k o n s t a t ē j a

/ p e ri sz .d a Dr /ī j a s v e š a s k u s t šādos apstākļos: s m a

2013.gada 12.novembrī ap plkst.18.00 /pers. D/ kopā ar personu, pret kuru kriminālprocess izdalīts atsevišķā procesā (turpmāk – Persona), atrodoties SIA „Palink", vienotais reģistrācijas numurs Nr.LV40003642393, veikala „Iki" Rīgā, Mūkusalas ielā 95 tirdzniecības zālē, mantkārīgu tieksmju vadīti, svešas kustamas mantas nolaupīšanas nolūkā, personu grupā, nolēma nolaupīt alkoholiskos dzērienus. Realizējot savu nodomu, /pers. D/ pienāca un Persona, kura pārvietojās ar invalīda ratiņiem, piebrauca pie stenda, kur atrodas alkoholiskie dzērieni. /pers. D/ no stenda paņēma divas 1 l tilpuma viskija „Tullamore Dew" pudeles, katras vērtība Ls 15,79 jeb 22,47 *euro*, kopējā vērtībā Ls 31,58 jeb 44,93 *euro*, kuras ielika līdzpaņemtā iepirkuma grozā. Tad /pers. D/ un Persona devās uz veikala suvenīru nodaļu, kur, uzskatot, ka viņu darbības neviens nenovēro, Persona no /pers. D/ iepirkuma groza paņēma divas viskija pudeles un paslēpa tās sev zem apģērba. Pēc tam /pers. D/ no veikala izgāja, bet Persona ar invalīdu ratiņiem no veikala izbrauca, nesamaksājot par preci veikalā kasē.

Tādā veidā /pers. D/ un Persona slepeni nolaupīja svešu kustamu mantu un ar savām darbībām nodarīja SIA „Palink" materiālo zaudējumu Ls 31,58 jeb 44,93 *euro* jeb t.i., nelielā apmērā.

Ar šādām darbībām / p e ri sz .dK a r Dr i /īm j i a n pā il rl im ka uj rān a d al Ļ8 ā0 . pp a

Tiesas sēdē prokurore, uzturot /pers. D/ celtās apsūdzības būtību, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 462.pantu, nemainoties noziedzīgā nodarījuma faktiskajiem apstākļiem un juridiskajai kvalifikācijai, grozīja pirmstiesas izmeklēšanā /pers. D/ celto apsūdzību, precizējot to daļā, norādot, ka /pers. D/ kopā ar Personu, pret kuru process izdalīts atsevišķā procesā [..], proti, izslēdzot no apsūdzības otra noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas dalībnieka vārdu un uzvārdu.

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. D/ savu vainu visā viņam izvirzītajā un grozītajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas atzina pilnībā un izdarīto nožēloja. Lūdza lietā neveikt pierādījumu pārbaudi, norādot, ka viņam pilnībā saprotama pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas.

Prokurore uzturēja apsūdzētā lūgumu neizdarīt lietā pierādījumu pārbaudi.

Tiesa, izskaidrojot procesā iesaistītajām personām pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu, nolēma neveikt lietā pierādījuma pārbaudi, jo apsūdzētais atzīst savu vainu visā viņam izvirzītajā un grozītajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas un piekrīt pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai, kā arī tiesai, pēc krimināllietas materiālu pārbaudes, nav šaubu par apsūdzētā vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā darbības ir kvalificētas pareizi, un viņa vaina ir pierādīta pilnībā, līdz ar to /pers. D/ ir atzīstams par vainīgu un sodāms par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešās daļas nosacījumiem pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otrās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētā /pers. D/ 2013.gada 12.novembrī izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas klasificējams kā mazāk smags noziegums.

No apsūdzības faktisko apstākļu izklāsta izriet, ka apsūdzētais ar tiešu nodomu un apzinātām darbībām ir vērsies pret īpašumu, apdraudot cietušā SIA „Lenoka" (līdz 2014.gada 13.martam – SIA „Palink"), mantiskās intereses, prettiesiski iegūstot savā īpašumā svešu mantu nelielā apmērā, tādā veidā nodarot cietušajam reālu materiālo zaudējumu.

Tiesas sēdē, pārbaudot apsūdzētā /p e personības raksturojošos datus, noskaidrots: dzimis /datums/– Rīgā; Latvijas Republikas nepilsonis, ir deklarēta dzīvesvieta, neprecējies, bez apgādībā esošām personām līdz 18 gadu vecumam [*lietas 36.-37.lapa*], lai gan no apsūdzētā tiesas sēdē sniegtiem paskaidrojumiem izriet, ka viņa apgādībā ir mazgadīgs bērns, kurš dzīvo pie bērna mātes, viņam ir speciālā-profesionālā izglītība, un līdz apcietinājumam strādāja gadījuma darbus; VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centra" Psihiatriskās palīdzības dienesta uzskaitē nav reģistrēts, taču pēc arhīva ziņām trīs reizes ārstējies stacionāra nodaļā, pēdējo reizi laika posmā no 2008.gada 17.maija līdz 2008.gada 22.maijam [*lietas 67.lapa*]; kopš 2008.gada 10.marta atrodas VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centra" Narkoloģiskās palīdzības dienesta Ambulatori konsultatīvās nodaļas uzskaitē [*lietas 70.lapa*]; uz lietas izskatīšanas brīdi piecas reizes tiesāts, no kurām divas no sodāmībām uz nozieguma izdarīšanas brīdi dzēstas [*lietas 164.-170., 217.-221.lapa*]:

1) Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2 0 0 7 . s spriedumu pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas, ji 75.panta trešās daļas, 180.panta pirmās daļas, piemērojot Krimināllikuma 55.panta pirmo un sesto daļu, ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 6 mēnešiem, sodu nosakot nosacīti, ar pārbaudes laiku uz 1 gadu 6 mēnešiem. Nolēmums stājies likumīgā spēkā 2007.gada 6.augustā. Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2008.gada 5.jūnija lēmumu, spriedums izpildīts – brīvības atņemšana uz 1 gadu 6 mēnešiem. Nolēmums stājies likumīgā spēkā 2008.gada 17.jūnijā [*lietas 47.-50.lapa*]. Sodāmība dzēsta.
2) Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2 0 0 9 . g aspriedumu pēc Krimināllikuma 253.^{2} panta b pirmās daļasā piemērojot Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu, ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu. Atbrīvots pēc soda izciešanas pirms termiņa 2009.gada 26.novembrī. Neizciestais sods 2 mēneši 16 dienas. Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2010.gada 9.aprīļa lēmumu nosūtīts atpakaļ uz brīvības atņemšanas iestādi, turpmākai soda izciešanai – 2 mēneši 16 dienas. Nolēmums stājies likumīgā spēkā 2010.gada 20.aprīlī. Atbrīvots pēc soda izciešanas 2010.gada 7.oktobrī [*lietas 66.-68.lapa*]. Sodāmība dzēsta.
3) Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2 0 1 1 . g spriedumu pēc Krimināllikuma 180.panta otrās daļasī, 27.0.panta pirmās daļas, ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu. Nolēmums stājies likumīgā spēkā 2011.gada 2.novembrī. Atbrīvots pēc soda izciešanas 2011.gada 7.decembrī [*lietas 53.-60.lapa*]. Sodāmība nav dzēsta.
4) Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2 0 1 2 . g aspriedumu apēc Krimināllikumas 180.panta otrās daļas, ar brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem. Nolēmums stājies likumīgā spēkā 2012.gada 23.oktobrī. Atbrīvots pēc soda izciešanas 2012.gada 28.novembrī [*lietas 45.-46.lapa*]. Sodāmība nav dzēsta.
5) Ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2 0 1 3 . s spriedumu pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas, ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem. Nolēmums stājies likumīgā spēkā 2013.gada 6.augustā. Atbrīvots pēc soda izciešanas 2013.gada 15.oktobrī [*lietas 42.lapa*]. Sodāmība nav dzēsta.

Apsūdzētais /pers. D/ tiesas sēdē, atzīstot vainu un nožēlojot izdarīto inkriminētā noziedzīgā nodarījumā, minēja, ka faktiski ir sodīts sešas reizes. Pēdējo reizi ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 2.septembra spriedumu pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas, ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem, taču spriedums nav stājies likumīgā spēkā, jo tiks pārsūdzēts apelācijas kārtībā. Pilnībā piekrita prokurores paustajam viedoklim tiesas debatēs par /pers. D/ nosakāmā soda veidu un mēru, papildus norādot, ka viņam ir apmierinošs veselības stāvoklis un būtisku veselības traucējumu nav.

Krimināllikuma 5.panta pirmā daļa paredz, ka nodarījuma (darbības vai bezdarbības) noziedzīgumu un sodāmību nosaka likums, kas bija spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā.

Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas sankcijā pašreiz spēkā esošajā likuma redakcijā noteikts, ka par Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

Atbilstoši Krimināllikuma 46.panta ceturtās daļas noteikumiem brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Tiesa, nosakot apsūdzētajam soda veidu, izvērtējot lietas materiālos esošos /pers. D/ personības raksturojošos datus, noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, atzīst, ka vainīgajam par izdarīto noziegumu ir nosakāms reāls brīvības atņemšanas sods, kā to lūdza arī prokurore tiesas debatēs un, kam piekrita pats apsūdzētais.

Izvērtējot izvēlētā soda veida lietderības aspektu, tiesa uzskata, ka kāds no panta sankcijā paredzētajiem alternatīvajiem sodiem nesasniegs kriminālsoda mērķi, jo /pers. D/ personība liecina par to, ka apsūdzētais pēc vairākkārt izciestajiem sodiem jau ilgstošā laika posmā joprojām neprot faktus, notikumus un sekas izvērtēt objektīvi, un viņam ir būtiskas grūtības integrēties sociālajā vidē un pieņemt sabiedrībā pastāvošās tiesību normas, ko faktiski apliecina soda efektivitātes kritērijs – recidīvs. Jauns noziedzīgs nodarījums ir izdarīts nepilna mēneša laikā pēc soda izciešanas apcietinājumā, kas norāda uz to, ka iepriekš noteiktais brīvības atņemšanas sods nav nodrošinājis iespējamos pasākumus /pers. D/ resocializācijā, kas ļautu viņam izveidot pozitīvas pārmaiņas esošajā dzīvesveidā un vērtību organizācijā.

Turklāt tiesa bez ievērības neatstāj arī faktu, ka /pers. D/ ir sodīts ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 2.septembra spriedumu par analoģiska rakstura noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas izskatāmā lietā netiek vērtēts Krimināllikuma 46.panta izpratnē, taču tiek ņemts vērā kā /pers. D/ personību raksturojošs apstāklis vispārīgā nozīmē, apstiprinot apsūdzētā noslieci uz likumpārkāpumu izdarīšanu.

Apsūdzētais ir gados jauns cilvēks, kurš atrodas ekonomiski aktīvā darbspējīgā vecumā, taču no lietas materiāliem, ir gūstams priekšstats par to, ka /pers. D/ nav motivēts iekļauties darba tirgū vai apgūt kādas jaunas zināšanas, prasmes, lai veicinātu personīgo un profesionālo izaugsmi, tādā veidā

integrējoties sociālajā vidē. Apsūdzētais neatzīst par prioritāti iesaistīties kādās sociālās rehabilitācijas un resocializācijas programmās, lai apturētu personības degradācijas negatīvās tendences. /pers. D/ savas sociālās problēmas tendenciozi risina ar prettiesiskām darbībām, proti, zādzībām nelielā apmērā, skaidri parādot savu vienaldzīgo un nicinošo attieksmi ne tikai pret tiesisko apziņu, bet arī sabiedrību un tās interesēm kopumā.

Minēto apstākļu kopums dod tiesai pamatotu secinājumu, ka sabiedrības drošības nolūkos, tieši konkrētā persona ir jāizolē no sabiedrības un ierastā dzīvesveida, lai pēc iespējas samazinātu iespējamos riskus fizisko un juridisko personu īpašuma apdraudējumam, tādēļ apsūdzētajam par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir nosakāms brīvības atņemšanas sods.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu tiesa par apsūdzētā /pers. D/ atbildību mīkstinošu apstākli atzīst savas vainas vaļsirdīgu atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Lai gan apsūdzētais tiesas sēdē norādīja, ka viņam šobrīd nav būtisku veselības traucējumu, kas traucētu normālu organisma darbaspēju vai norādītu uz atsevišķas slimības izpausmi, tiesa ņem vērā lietas materiālos esošo informāciju no ārstniecības iestādēm par /pers. D/ patieso veselības stāvokli, kas tāds arī bija uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi [*lietas 143., 145., 155.lapa*], taču šis apstāklis netiek atzīts par atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47.panta izpratnē, taču tiek ņemts vērā pie soda noteikšanas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1., 2., 12.punktu tiesa par apsūdzētā atbildību pastiprinošiem apstākļiem atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu, noziedzīgais nodarījums izdarīts personu grupā, noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola reibumā un narkotisko vielu ietekmē.

Turklāt, nosakot apsūdzētajam sodu, tiesa ņem vērā apstākli, ka apsūdzētais ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu, taču tas nav atzīstams par patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47.panta izpratnē, bet tiek ņemts vērā pie soda noteikšanas.

Nosakot /pers. D/ soda mēru, tiesa ņem vērā, ka apsūdzētajam ir atzīts viens atbildību mīkstinošs un trīs atbildību pastiprinoši apstākļi; nozagto mantu apmērs veidu mazu summu un mantas ir atgūtas, nododot tās cietušā rīcībā, tādēļ atzīst, ka /pers. D/ par izdarīto noziedzīgo noziegumu ir nosakāms Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas sankcijā paredzētais brīvības atņemšanas sods, kas pietuvināts panta sankcijas minimālajam apmēram.

Ievērojot to, ka Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 2.septembra spriedums, ar kuru /pers. D/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā nav stājies likumīgā spēkā, tad galīgais sods izskatāmā kriminālprocesa ietvaros saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piektās daļas nosacījumiem pēc spriedumu kopības nav nosakāms, un minētais jautājums ir atstājams izlemšanai Kriminālprocesa likuma 649.panta kārtībā.

Izskatāmā kriminālprocesa ietvaros /pers. D/ ir bijis aizturēts 2013.gada 12.novembrī [*lietas 18.lapa*] un atbrīvots 2013.gada 13.novembrī [*lietas 21.lapa*], kas saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu ieskaitāms /pers. D/ soda termiņā.

Ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Zemgales iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas vecākās inspektores N.Puzikovas 2013.gada 13.novembra lēmumu /pers. D/ piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā [*lietas 33.lapa*], kas savukārt ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas prokuratūras prokurores G.Ķapsnas 2014.gada 28.aprīļa lēmumu grozīts uz vairāk ierobežojošu drošības līdzekli – nodošana policijas uzraudzībā [*lietas 187.lapa*].

Kriminālprocesa likuma 276.pants noteic, ka pēc iztiesāšanas uzsākšanas apcietinājumu pēc savas iniciatīvas piemēro tiesa, kas izskata lietu, ievērojot šā likuma 272.-275.panta noteikumus, savukārt Kriminālprocesa likuma 272.panta pirmā daļa nosaka, ka apcietinājumu var piemērot, ja kriminālprocesā iegūtās konkrētās ziņas par faktiem rada pamatotas aizdomas, ka persona ir izdarījusi noziedzīgu nodarījumu, par kuru likums paredz brīvības atņemšanas sodu, un cita drošības līdzekļa piemērošana nevar nodrošināt, ka persona neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu un neizvairīsies no sprieduma izpildīšanas.

Ievērojot to, ka apsūdzētajam par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir nosakāms reāls brīvības atņemšanas sods, tad līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim /pers. D/ pirmstiesas kriminālprocesā piemērotais drošības līdzeklis – nodošana policijas uzraudzībā – ir grozāms uz apcietinājumu. Minētā drošības līdzekļa izvēli tiesa pamato ar tiesas sēdē konstatēto apstākļu esamību – /pers. D/ līdzšinējais dzīvesveids nav bijis vērsts uz pozitīvām personības pārmaiņām; pirmstiesas izmeklēšanas laikā /pers. D/ ir pārkāpis viņam piemērotā drošības līdzekļa nosacījumus un bijis izsludināts meklēšanā, kas norāda uz apsūdzētā aktīvu pretdarbību procesuālo pienākumu pildīšanā un iespējamību izdarīt jaunus noziedzīgus nodarījumus, tādēļ sprieduma izpildes nolūkā drošības līdzeklis ir grozāms uz vairāk ierobežojošāku.

Pirmstiesas kriminālprocesā par cietušo atzīts SIA „Lenoka" (līdz 2014.gada 13.martam – SIA „Palink"), kurš par nodarīto mantisko zaudējumu kaitējuma kompensāciju nav pieteicis, jo nozagtā prece bez bojājumiem atgūta un ir bijusi derīga tālākai realizācijai pēc tās nozīmes, tādēļ nodota cietušā rīcībā [*lietas 103.?108.lapa*].

Galīgā rīcība ar lietā fiksētajiem lietiskajiem pierādījumiem ir izlemta izdalītā kriminālprocesa Nr.11095178513 ietvaros Kriminālprocesa likuma 240.panta noteiktajā kārtībā.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511.pantu, 512.pantu, 520.pantu, tiesa

n o s p r i e d a

/pers. D/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, un noteikt sodu – brīvības atņemšana uz 5 (pieciem) mēnešiem.

Soda izciešanas termiņu /pers. D/ skaitīt no 2014.gada 2.oktobra.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu /pers. D/ soda termiņā ieskaitīt apcietinājumā pavadīto laiku no 2013.gada 12.novembra līdz

2013.gada 13.novembrim.

/pers. D/ piemēroto drošības līdzekli – nodošanu policijas uzraudzībā – grozīt uz apcietinājumu.

Spriedumu var pārsūdzēt desmit dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijā, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Pilns spriedums pieejams no 2014.gada 16.oktobra.

Tiesnese D.Treija